КЛЮЧ – ПЪРВИ КЛАС

1.	таралеж – 4. морков – 1. куче – 2. маймуна – 3. ухо – 5. лимони – 6.
2.	лале, ламе, Лена, лула, луна, мела, меле, мери, мерила, намери, намерила, Рила, рина
3.	Скритите букви са: **Р, М, О, Л, Н, И** Приема се за вярно, ако буквите са изброени в друга последователност.
4.	лал**е**, **е**ле**н**, **н**оме**р**, **р**ам**о**, **о**ре**л**, **л**уна Не се санкционира, ако буквите не са написани ръкописно.
5.	ЛЪ – **лъ**жица МО – са**мо**лет РИ – **ри**ба МЕ – **ме**че ЛЕ – ла**ле**
6.	За правилни се приемат следните варианти: **Мони намина у Рени и Мими.** **У Мими и Рени намина Мони.** Приемат се за верни и всички комбинации на имената.
7.	В изречението има **5** думи.
8.	Ани намери ли нар? – 3. Мама Лора ме мери. – 1. Елена е на Рила. – 4. Умена ли е Рони? – 2.
9.	
10.	Отговор **В** В текста има **5** изречения.

КЛЮЧ – ВТОРИ КЛАС

1.	Б
2.	щурец – 5 букви, 6 звука Юлия – 4 букви, 6 звука шофьор – 6 букви, 5 звука
3.	В
4.	Ивайло и сестра му направиха пано от есенни листа. Пано от есенни листа направиха Ивайло и сестра му. Ивайло и сестра му направиха от есенни листа пано.
5.	2-5-4-1-3
6.	Лиса, Лисана, Хитрана, .лисицата .
7.	Рунтава
8.	хитрост, лукавство, лакомница, умница
9.	В
10.	Лиса била много лакома. Лиса не можела да се насити на храна. Приемат се и други отговори, насочващи към лакомия
11.	ней-де лу-кав-ство има-ла пус-то-то
12.	бря**г**, мра**в**ка, ч**а**совник, р**ъ**кавица, съсе**д**, гл**у**харче
13.	Една сутрин кичестата липа **във** гората се пробуди изтръпнала от сту**т**. Първите л**а**чи изгряха през високите в**а**рхове и падаха върху гората. Цялата г**у**ра изглеждаше сребърна и блестеше. Беше тихо, тихо. Само бли**с**кият поток шумеше и водите**му** бягаха надол**о** бистри и ст**о**дени.
14.	Козле и балонче На една горска поляна падна жълто балонче, изпуснато от детска ръка. Видя го дивото козле и дотича при него. Заблъска с рогчетата си. Балончето отскокна, после отново и отново. Това хареса на козлето и то продължи да играе.

КЛЮЧ – ТРЕТИ КЛАС

1.	Б големи, бели, известни, тънконоги
2.	А
3.	В
4.	Искало да си доведе <u>стопанка</u> в къщата и да си има <u>деца.</u>
5.	Таралежът предупредил Слънцето, че ако след време му се родят деца, то на земята ще стане много горещо, всичко ще изгори и ще останат само камъните... Приемат се и други отговори с подобен смисъл.
6.	Б
7.	задоми – ожени, венча уречения – уговорения, определения, фиксирания, установения, указания правдината – истината, верността, правилността, правотата разтурило – развалило, разпуснало, отменило, разрушило, сринало, съборило, провалило ...
8.	слънце – топло, горещо, животворно... сватба – весела, шумна, продължителна... компания – приятелска, добра, неподходяща; богата, успяла, петролна
9.	А
10.	В
11.	Б
12.	Правописни грешки: бли**з**ките, жъ**л**тееха, з**ъ**рна, за**д**, ръ**ж**, обл**а**ци, лини**и**, ник**ъ**де, почу**в**ствах, с**а**мотен Повторения – необходимо е да се заменят две от трите прилагателни имена (големи, голяма, големи). Варианти за редактиране на повторенията: големи гроздови зърна – едри гроздови зърна; голяма нива – огромна нива, обширна нива; големи облаци – грамадни облаци, огромни облаци (ако думата не е предложена в предишните изречения).

КЛЮЧ – ЧЕТВЪРТИ КЛАС

1.	По едно време от мрачината се задал един стар човек с брада до пояса. Като наближил, старият човек рекъл: - Добър вечер, синко! -Добре дошъл, старче!- Отвърнал стопанинът.-Отбий се у дома да пренощуваш, наместо да биеш път в тъмнината. Зарадвал се старецът, благодарил и тръгнал с добрия човек
2.	Рисът пристъпва с решителна походка. Въпреки лошото време **той** крачи леко.Краката **му** са покрити с гъста козина, почти като ръкавица, която **го** предпазва от студа. Рисът застива на една скала сред дърветата. Мантията **му** е петниста. През лятото основният цвят е червеникав, през зимата става червеникаво–син.
3.	БрястЪТ растеше на баирА. Душейки в долА, вълкЪТ обикаляше. ЗъболекарЯТ ми пломбира зъбА. По брегА на морето се разхождаше рибарЯТ.
4.	В
5.	В
6.	В
7.	Б
8.	- не иска да бъде в тежест; - не иска да умре в чужда земя /иска да умре в родното си гнездо/.
9.	**Есен** – вършитба отдавна мина; денят намаля и нощите станаха студени; скоро и слана може да падне; щъркелите се събират, за да отлетят на юг
10.	А. **вярно** Г. **грешно** Б**. вярно** Д. **вярно** В. **грешно** Е. **грешно**
11.	**Наведоха, сбогуваха, издигна, прекара** и др.
12.	Прости изречения – **3** Сложни изречения – **4**
13.	След миг и то се раздвижи, вдигна се и спря после на един селски покрив.
14.	**талази** – вълни **не ме жалете** – не тъгувайте, не съжалявайте, не страдайте, не тъжете, не скърбете, не милейте /за мен/ **посърнало** – повяхнало, изсъхнало, пожълтяло, тъжно, печално /приемат се и други подходящи синоними, включително и контекстови/
15.	Какъв водач! – **възклицателно** Ние ще те носим, ние няма да те оставим! – **възклицателно** Сега тръгвайте вече! - **подбудително**
16.	Черният кон Вранчо беше **най-хубавият** сред всички коне, които се продаваха на пазара. Скоро **там/около него/на пазара** */или съкращаване на думата/* се събра тълпа от желаещи да **го** купят, но никой нямаше пари за такъв прекрасен **жребец/кон**. Ала неочаквано се приближи беден селянин и веднага се зае да брои на продавача триста жълтици. Стопанинът прибра **златните монети/парите** и с мъка се сбогува с животното, което обичаше.

КЛЮЧ – 5 КЛАС

1.	**Г)**
2.	**А)**
3.	**А)**
4.	**В)**
	Б)
5.	
6.	**В)**
7.	**Широколистното дърво се променя през сезоните и символизира непрестанно изменящия се и обновяващ се свят.**
8.	**Б)**
9.	**за *дълголетие* напр. *дългопола и многолетен***
10.	**Б)**
11.	**Б)**
12.	**А)**
13.	**Б)**
14.	**А)**
15.	*Ирида или Ирис е **богинята** на дъгата, изобразявана като **прекрасна девойка** с дългоцветни шафранени крила.Така както дъгата се простира от небето до земята, така и Ирида е посредница между боговете и хората. Честа пратеница на Хера, тя смирено **изпълнява** възлаганите от главната **й** повелителка задачи. При богинята **с** шафранените крила винаги има златна чаша с вода, налята от подземната река Стикс, вода**,** в която са се клели боговете. Тази вода тя дава на облаците и те с дъждовете си напояват земята. Така се **осъществява връзката** между трите свята – на боговете, на хората и подземното царство. Ирида, вестителката на Хера, съпровожда душите на жените в царството на мъртвите, също както Хермес, **вестителят** на Зевс, съпътства душите на мъжете.*
16.	**за три или повече посочени характеристики /**
17.	**според степента на изпълнение на задачата, като се следят правилно предаденият смисъл, графичното и пунктуационното оформяне на пряката реч**
18.	**Задача за създаване на текст**

Ключ – 6 клас

1.	**А)**
2.	**Б)**
3.	**В)**
4.	**А)**
5.	**Г)**
6.	**А)**
7.	**инициативност**
8.	**Б)**
9.	**В)**
10.	**В)**
11.	**А)**
12.	**- посочване на последното изречение;** **- изваждане на израза „повторена десетки пъти";** **- определянето му като *обособено определение***
13.	**Г)** **откриване на местоименията и за определянето на броя им**
14.	**Г)**
15.	*Много растения, от **пустинния** кактус до градинската роза, са **въоръжени** с бодли, които са **ефикасно** средство за отблъскване на нежеланите любопитни гости, хора или животни...* *Други растения пък предпочитат мравки **телохранители**. В листата или стъблата си те пазят **специално** място за тези насекоми и дори отделят сладък нектар, за да ги хранят. В замяна мравките се грижат за гостоприемниците си **и** като изключително старателни градинари. Те премахват спорите на плесени, убиват или прогонват насекомите, които застрашават да изядат листата или да **изсмучат сока**, и само с присъствието си **държат** надалеч големите бозайници. Дори наемните войници рядко вършат толкова много работа.*
16.	**Кратък епически вид, кратък повествователен текст; сюжет – ограничен брой случки; действието се развива за ограничено време; ограничен брой герои, които не са показани в развитие.**
17.	**Думата е използвана като метафора**
18.	***Едно от най-сложно изработените гнезда, шедьовър,гнездо***
19.	**Покрив над главата – свърза се с дом, със семейство, с топлина, уют, любов и разбирателство .**
20.	**Задача за създаване на текст**

КЛЮЧ – 7 КЛАС

1.	А
2.	В
3.	В
4.	В
5.	В
6.	Б
7.	В
8.	*извор* - източник
9.	*Царят, <u>който управлява от името на боговете</u>, е неограничен владетел на страната. – подчинено определително (изречение).* Приема се и отговор: *сложно съставно изречение с подчинено определително* или *сложно съставно с подчинено определително изречение*
10.	Не е обичай – съставно именно изречение. (е обичай не е верен отговор)
11.	В
12.	А – държава; Б – оттеглил; В – могъщият; Г - създадения
13.	В
14.	*Едновременно с настъплението на амореите от изток, започнали завоевателни походи еламитяните, които покорили значителна част от Шумерския Юг. Халдейските племена създали свое царство в приморските раьони на вавилонската държава. На север и северо-изток се увеличавала опасността от ново нашевствие на каситите, които възстановили силите си след първоначално неоспешни сражения. Воен.ите действия с каситите започнали активно при следващият вавилонски цар – Абиешу. и при неговия наследник Аммидитана. Опитите за сагласувани действия между касити и халдеи били неутрализирани от войските на Аммидитана.* Едновременно с настъплението на амореите от изток започнали завоевателни походи еламитяните, които покорили значителна част от шумерския Юг. Халдейските племена създали свое царство в приморските райони на вавилонската държава. На север и североизток се увеличавала опасността от ново нашествие на каситите, които възстановили силите си след първоначално неуспешни сражения. Военните действия с каситите започнали активно при следващия вавилонски цар – Абиешу, и при неговия наследник Аммидитана. Опитите за съгласувани действия между касити и халдеи били неутрализирани от войските на Аммидитана. (оригинален текст)
15.	**О, махни тез думи отровни! – реторично възклицание, инверсия, метафора** **Чуй как стене гора и шума, - одухотворение (олицетворение)** **чуй как ечат бури вековни, - анафора, асонанс,** **как нареждат дума по дума -** **приказки за <u>стари</u> времена - контраст** **и песни за <u>нови</u> теглила! -**
16.	Б
17.	Б
18.	Примерни ключови думи и изрази: прозорчето, местоположението на кръчмата, картините по стената, обитателите, разговорите, славното минало, несретното настояще
19.	В, 3
20.	Задача за създаване на текст

КЛЮЧ – 8. клас

1.	В
2.	В
3.	Г
4.	Г
5.	Б
6.	при навършване на 18 години
7.	А
8.	Б
9.	Г
10.	защото е определение на подлог
11.	В
12.	А – крило; Б – конструкция; В – отблагодарява; Г – дело
13.	В
14.	Копенхаген е един привлекателен, модерен, но в същото време уютен град* запазил старинният си изглед, който го прави така очарователен и предпочитан за екскурзия. Какво може да видите в Копенхаген? Ако се колебаете с какво да започнете, може да тръгнете на вдъхновяваща разходка по крайбрежният булевард и да си вземете чудно приготвена вечеря от SALT – модерен ресторант, омело разположен в приземния етаж на бивш хамбар. Може да се изкачите и до църквата ***Фредерикс***, известна и като ***Мраморната църква**** и да се полюбувате на гледката. Може да се повозите на лодка в каналите около стария Копенхаген. Ще обиколите няколко забележителни туристически обекти * минавайки и покрай жилището на великият автор на приказки Ханс Кристиан Андерсен. Незабравяйте и статуята на неговата малка русалка от едноименатa му приказка, която се е превърнала в символ на града.
15.	етимологическа фигура
16.	В
17.	Г
18.	ключови думи: носталгия, копнеж за нежност и общуване, самота, мечта, желание за опора и упование, скъпа и свята майка; Може и синонимни твърдения.
19.	**метафора**: “есента въздъхва”, “мъката ечи”, “смутений сън”, “душата гасне”, “блуждае”; **олицетворение**: “душата... блуждае вън”, “душата...мълчи”; **епитети:** “лиха”, “здрачна”, “нецелунати”, “ненавестена”, “незнайна”, “здрачна”, “помрачена”, “безсилна”, “странен”; **сравнение:** “като помръкналата тайна”; **инверсия**: “гората здрачна”; **обръщение**: “пред тебе”; **анжамбман**: “где не лъхва/ на времето смутений сън”
20.	Задача за създаване на текст По-високо се оценяват есета, в които е изразено отношение към живота в родния край (традиции и духовност)

КЛЮЧ – 9. клас

1.	Б
2.	В
3.	Б
4.	В
5.	криволичещите, виещите се, извитите
6.	преизказни
7.	Б
8.	новороденото; благоразположението
9.	А
10.	А
11.	Тирето във втория абзац отделя обособено приложение, а тирето в третия абзац означава мястото на пропуснатия глагол “посочват” (елипса).
12.	А
13.	Г
14.	В
15.	На 1 януари 2016 г. се навършват 40 години от премиерата на забележителната комедия на Елдар Рязанов “Ирония на съдбата”. Лентата е класирана сред 100-те най-добри филми в цялата история на руската и съветската кинематографии. Сюжетът се развива през 1970 г. в Москва и Ленинград. В основата му е залегнала любовната история между съвършенно непознати мъж и жена, които се срещат в резултат на комично стечение на обстоятелствата в новогодищната нощ. Главният герой – 36-годишния московски лекар Евгений Лукашин* отива на баня с приятели в навечерието на Нова година, а те му спретват пиянска шега* като го качват от Москва на самолета за Ленинград. По ирония на съдбата, (**излишна запетая**) героят се озовава на същия адрес и в същия като собственият му апартамент, само че в друг град. След серия от перипетий и комични ситуации обитателката на ленинградското жилище и Женя се влюбват и историята завършва щастливо.
16.	Стихотворение, написано в ***елегически дистих***, чието съдържание може да бъде подбуда за военни подвизи, политически призиви и нападки, размисли за различни страни на живота.
17.	Г
18.	А
19.	**епитети:** “глупаво”, “разбити”, “тежки”, “хорски”, “свлечен”; **обръщение**: “глупаво сърце”, “в засада ти следи го”, “не ликувай ти”; **метафора:** “разбито в тежки грижи и дела”; **олицетворение**: “победиш ли, не ликувай”, “загубиш ли”; “не тъжи”; **антитеза**: “победиш ли”–”загубиш ли”; **етимологическа фигура**: “радост радвай”, “жал жали”; **повторение:** “нито...нито”; **синтактичен паралелизъм**: “Нито твърде радост радвай, нито твърде жал жали”; **антоними**: “радост” – “жал”; **реторическо възклицание**: “хвърли се...срещу врага!“, “бъди нащрек!”...не тъжи!”,
20.	Задача за създаване на текст

КЛЮЧ – 10. клас

1.	В
2.	А
3.	В
4.	Б
5.	ювелир
6.	Г
7.	Г
8.	А
9.	А
10.	скулптор
11.	отделя обособено приложение
12.	А
13.	защото е част от съставно именно сказуемо; защото може да се замени с “той”
14.	В
15.	“Мостовете на Медисън” е бестселър* четен по цял свят. Филма с легендите на Холивуд Мерил Стрийп и Клинт Ийстууд покори мильони зрители. Франческа Джонсън е италиянка, която се влюбва в американски войник по време на втората световна война. След края й,* двамата заминават за САЩ. Те са щастливо женени* имат две деца, живеят добре – спокойно и в разбирателство. Но един ден се намесва съдбата. През лятото на 1965 г., докато съпругът и децата й са в Айова* във фермата се появява Робърт Кинкейд и пита за един от мостовете, с които е известен окръг Медисън. Оказва се, че е фотограф от ***Нешънъл Джиографик*** и списанието е решило да посвети един от броевете си именно на прослувутите мостове.
16.	Г
17.	и пародия, и олицетворение
18.	Б
19.	***метафора***: “минутите летят”, “ще грееш в моя стих”, “губи своята корона”, “сърп пълзи”, “времето обрулва”, “дълбае с нож”; **епитети**: “непрестанен”, “пясъчния”, “пълна”, “роден”, “затъмнен”, “крив”, “щърб”, “жънеща”; **сравнение:** “като вълни”, “като трева”, “като цвят”; **олицетворение**: “неспирно се стремят”, “минутите летят”; **повторение**: “и всичко..., и всичко”; **антитеза**: “но после...”, “А времето..., но в моя стих...”; **хипербола:** “пълна зрелост”, “всичко... ще легне под косата”; **символ**: “косата”, “жънеща ръка”; **анжамбман**: “като вълни към пясъчния бряг/ към своя ...”, “...този сърп/ пълзи към пълна зрелост...”
20.	Задача за създаване на текст

КЛЮЧ – 11. клас

1.	А
2.	Б
3.	А
4.	А
5.	четири
6.	Г
7.	парцалив, скъсан, съдран, опърпан, одърпан, одрипавял
8.	мълча, въздържам се да говоря, за да не засегна някого, за да не кажа нещо излишно или да споделя някаква тайна
9.	А
10.	В деня на народните будители община Севлиево овековечи севлиевската поетеса Мара Белчева и нейният спътник в живота Пенчо Славейков. Кметът д-р Иван Иванов официялно откри паметника на пл. *Свобода*. Творбата е дело на скулптора Велизар Захариев по идея на Община Севлиево. На 8 септември тази година се навършиха 148 години от рождението на Мара Белчева – една от първите български поетеси и една от най-образованите за времето си жени в България* родена в Севлиево през 1868 година. Мара Белчева е уникално съчетание от красота, добро възпитание, отлично образование и поетичен талант. Личноста на поетесата* родена в Севлиево* живее в представите ни чрез различни мнения, оценки и легенди. Никоя друга жена в литературните кръгове не може да се сравни с нея като диря.
11.	А) Европа: XIV век Италия/ XVI век Испания, Англия, Франция, Германия; България – XVII-XIX век; Б) Европа – човекът-гражданин със свободен дух; България – борецът за свобода; В) Европа – Елада и Рим; България – фолклор и живият народен език
12.	песен с приказно-фантастичен сюжет, пренесен в тайнствена необикновена среда, и с художествени образи с религиозни вярвания и суеверия
13.	Например: “Майце си”, “Към брата си”, “Обесването на Васил Левски”, “До моето първо либе”, “На прощаване”, “Елегия” ....**плач** – “скришом плача”; “га плачех”; ”защо....плачеш”; “Плачи!”; “не плачи, майко”, “плачът му да спра...”; **черно** – “черно бесило”; “турска черна прокуда”, “черни чернеят”, “черна робиня”; “черни кърви”; **гроб** – “камък гробен”, “народен гроб печален”, “нека изгния в гроба”, “да си найда и аз гроба”; **кърви** – “пот кървав се лее”, “черни ми кърви”, “кървава да вдигна напивка”, “кървава ръка през рамо”
14.	**лирическо обръщение** – “На, че плачеш!”, “Ех, жена си!”, “Ти не си...”, “Бъди”, “Вземи...”, “Народи...”; **лирически възклицания** – “На, че плачеш”, “ Ех, жена си!”; **анафора** – “за жени”; **повторение** – “за...за”, “ни...ни”; **контраст** – “хубавица” – “грозна”; **инверсия** – “и с сюрмашки ги храни пот”; **хипербола** – “рояк дечица”; **епитети** – “гол”, “гладен”, “сиромашки”
15.	ключови думи: политическо и социално робство; робско покорство, търпение, овчедушие; свобода, революция, родина, народ, личен живот;
16.	В
17.	А – синтактичен паралелизъм; Б – еднаква синтактична структура на няколко изречения в художествен или публицистичен текст
18.	А – ключови думи: временно–вечно; битов живот–творчески живот; вечни творби Б – анжамбман: пренасяне на определена фраза от един стих в следващия; несъответствие между стих и изречение
19.	“полето” – “успокоената Гора”; “стаила дълбоко” – “виши колони”
20.	Задача за създаване на текст

КЛЮЧ – 12. клас

1.	В
2.	А
3.	В
4.	Б
5.	три
6.	вметнат израз и подчинено определително изречение
7.	необичаен, необикновен, особен, странен
8.	изяснявам си отношенията, финансови или лични, с някого; преустановявам отношенията си с някого
9.	“драматичната хармония”/ несъвместими, взаимно изключващи се понятия
10.	Ул. „Фердинанд" № 133, сега *Христо Ботев*. В една късна мразовита вечер в началото на 1916 г. външната врата на двоетажната къща неухотно проскърцва. През нея се изнизва едрата фигура на Димчо Дебелянов, зад гърба му са Ружа и Димитър Подвързачови. „Знам, че няма да се върна"* казва на сбогуване поета. Ден преди това Дебелянов се е извинил на Елин Пелин за обида в нетрезво състояние. „Сбогом!", казал и на Елисавета Багряна, и на родните си* преди да отиде на фронта. Макар и освободен от военна служба* сам настоява да бъде мобилизиран. С изключение на Подвързачов всичките му приятели вече са на фронта. Бохемската тайфа се е разпръснала. Стаята на Дебелянов в дома на Подвързачов, славният Баща на литературното поколение от началото на века, остава празна. Години наред след смърта на копривщенския поет тя ще бъде пак ***Дебеляновата стая**** където ще се събират рошави събратя с подострени пера. В нея след това един след друг ще живеят Йордан Йовков и Николай Лилиев.
11.	В
12.	В
13.	Иво – “благи думи”, “сиромах”; Стоичко – “заможен”, “личен ерген”
14.	**епитети:** “строен”, “столоват”, “тънка”, “вита”, “кършена”; **инверсия:** “явор столоват”; **разгърнато сравнение**
15.	**разгърнато сравнение**
16.	**оксиморон**; Парадоксално съчетание в един израз на логическа несъвместимост; противоположни по значение думи
17.	**ритмическа проза**
18.	**лирическо обръщение:** “Ти...”; **метафора**: “смътно се мяркаш”, “тръпно ме мамят”; **олицетворение**: “морната памет”; **сравнение:** “кат бродница”; **епитети**: “морна”, “сънна”, “бездънна”, “вечерни”, “черни”; **инверсия**: “бродница сънна”, “мъглите вечерни”; **коренно повторение**: “тръпна”, “тръпно”; **вътрешна рима:** “сънна/ в бездънна”; **хипербола:** “бездънна гора”; **символ:** “черни пера”
19.	портретен детайл – черните плитки на любимата; поетичен символ на трагична обреченост
20.	Задача за създаване на текст